

MIDZUID

Werkt voor iedereen

Begroting 2023
en meerjarenraming 2023-2026

van

Gemeenschappelijke regeling WAVA,
(mede inhoudende de begroting van MidZuid B.V.)

Algemeen Bestuur d.d. 7 juli 2022

COLOFON

Missie

Samen groeien in werk.

Visie

Wij vinden dat iedereen de kans moet hebben op een zo zelfstandig mogelijk leven. Werk is hiervoor de basis. Samen met onze partners uit het bedrijfsleven, de gemeenten en maatschappelijke organisaties geloven wij in ieders talenten. Met werk versterken wij de inwoners van de regio Dongemond. Zo realiseren wij een samenleving waarin iedereen zoveel als mogelijk meedoet!

Kernwaarden

De kernwaarden van onze organisatie zijn geworteld in ons doen en laten. Ze beschrijven de manier waarop wij werken, hoe wij omgaan met elkaar en met onze partners. Wij zijn actief, betrokken, betrouwbaar en professioneel.

Ons verhaal

Samen met onze partners verbinden wij mensen duurzaam met werk. Eerder deden we dit vanuit de sociale werkplaats; nu in een breed netwerk als sociaal werkbedrijf. De vier gemeenten in de regio Dongemond zijn gezamenlijk eigenaar van deze organisatie. Zo geven we uitvoering en betekenis aan: samen groeien in werk!

Wij stimuleren groei

Iedereen heeft talenten en wil dat talent tot bloei brengen. Wij faciliteren die groei. Dat doen we voor mensen die een plek zoeken op de arbeidsmarkt, onze collega's en onze partners. Wij geloven in sociale oplossingen voor arbeidsmarktproblemen. Zo groeien we naar een samenleving waarin iedereen meedoet.

Samen met jou

Samen met gemeenten, UWV, bedrijven en maatschappelijke organisaties realiseren wij de inclusieve arbeidsmarkt waar iedereen een plek verdient. Samen met jou, want jij verdient een kans op werk. Samen met jou, want jij streeft naar een optimale dienstverlening voor werkzoekenden. Samen met jou, want jij biedt kansen aan anderen in jouw bedrijf. Zo versterken wij de regio Dongemond.

Iedereen verdient kansen

Voor mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt ervaren, zijn kansen op werk niet vanzelfsprekend. Wij vinden dat iedereen altijd een kans verdient op werk. Wij helpen die te vinden of te creëren. Met diverse werkplekken bij onze partners en in ons eigen bedrijf, bieden wij de opstap die nodig is om talent te laten groeien. Zo draagt iedereen bij aan een waardevolle samenleving.

Inhoudsopgave

COLOFON	2
1. Algemene toelichting op de begroting	4
2. Begroting 2023 en meerjarenraming	9
2.1 Uitgangspunten voor de begroting	9
2.2 Begroting 2023 GR WAVA	11
2.3 Meerjarenperspectief 2022-2026 GR WAVA	12
2.4 Toelichting op de begroting 2023 en meerjarenraming.....	13
2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten	23
3. Paragrafen	23
3.1 Bedrijfsvoering	23
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
3.3 Meerjarig risico.....	30
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	31
3.5 Financiering	31
3.6 Verbonden partijen.....	33
Bijlage 1: Voorlopige bijdrage per gemeente	34
Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten	36
Bijlage 3: Begroting naar taakvelden	39
Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo	40

I. Algemene toelichting op de begroting

Inleiding

De voorliggende begroting 2023 en de meerjarenraming is gelijk aan de cijfers van het vastgestelde bedrijfsplan 2022 en de daarin opgenomen meerjarenraming 2023-2026. De basisinformatie van het in februari 2022 vastgestelde bedrijfsplan en de concept jaarstukken van 2021 geven op dit moment geen aanleiding om een andere begroting voor 2023 op te stellen. De door de organisatie gemaakte inschattingen voor de ontwikkelingen richting 2023 en verder zijn nog steeds valide, maar zijn wel reden om met de gemeenten goed te kijken naar het duurzaam financieel perspectief van MidZuid.

Het bestuur van MidZuid¹ heeft er eerder voor gekozen om de begrotingen die aan het begin van het jaar zijn opgesteld beleidsarm op te stellen. Bij het opstellen van die beleidsarme begroting worden uiteraard wel de jaarcijfers van het voorgaande jaar en de bekende actuele administratieve gegevens betrokken.

In het 4^e kwartaal van 2022 wordt het bedrijfsplan 2023 opgesteld met daarin, indien van toepassing, een eerste begrotingswijziging. Bij het opstellen van het bedrijfsplan worden de ontwikkelingen die spelen in 2022 en 2023 en van invloed zijn op de activiteiten en financiën betrokken. Voor het bedrijfsplan van 2022 zijn bij het opmaken nog geen zienswijzen binnen gekomen. Dit heeft mede met het tijdstip van aanlevering te maken en met de gemeenteraadsverkiezingen. Wanneer deze zienswijzen later worden ontvangen, nemen we deze alsnog in behandeling.

Momenteel voeren we op bestuurlijk en ambtelijk niveau gesprekken over het duurzaam perspectief van MidZuid. Dit gebeurt ten tijde van het opmaken van dit stuk met het zittende bestuur. Aangezien dit proces niet volledig afgerond wordt voordat het nieuwe bestuur aantreedt, vormen deze gesprekken de basis van het overdrachtsdocument richting de nieuwe bestuurders. Met het duurzaam (financieel) perspectief maken we onder meer de ambities van de diverse gemeenten inzichtelijk. Zo komt er inzicht in de doelgroepen en aantallen medewerkers die de komende jaren gebruik gaan maken van de infrastructuur van MidZuid. Met de daarbij behorende financieringsmogelijkheden. Deze gesprekken zijn gestart naar aanleiding van het bedrijfsplan 2022, waarin de gemeentelijke bijdrage op langere termijn voor het eerst een stijgende lijn laat zien. Door deze gesprekken nu te voeren is er voldoende tijd om tijdig passende keuzes te maken voor MidZuid. De periode tussen het opstellen van deze begroting en het opstellen van het bedrijfsplan 2023 zal dan ook worden gebruikt om met elkaar te werken aan een meerjarenperspectief, waarin we toewerken naar een meer stabiele en voorspelbare situatie in de financiële lasten voor MidZuid en de deelnemende

---

¹ MidZuid is de handelsnaam voor de rechtspersonen GR WAVA, MidZuid B.V., MidZuid Arbeids Integratie Diensten B.V. en WSP MidZuid.

gemeenten. Dit doen we door met elkaar te kijken naar de dienstverlening die MidZuid levert aan de deelnemende gemeenten, als ook door te kijken naar aanpassingen van de organisatie van MidZuid aan de gewijzigde omstandigheden.

Ontwikkelingen bij MidZuid

In 2016/2017 is door de raden van alle deelnemende gemeenten unaniem ingestemd met de notitie 'Mensenwerk is de basis'. Daarmee heeft MidZuid de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en Beschut werk, activiteiten te ontwikkelen mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Inmiddels is enkele jaren via deze koers gewerkt en dit wordt voortgezet in 2023. Middels de gesprekken over het duurzaam perspectief wordt nadere invulling gegeven aan de werkzaamheden van MidZuid op langere termijn.

In 2022 is het transformatieproces afgerond en vindt de implementatie in de organisatie en in de samenwerking met de deelnemende gemeenten plaats. Dit moet gedurende 2022 leiden tot een nog betere ketensamenwerking met onze deelnemende gemeenten. De voorliggende begroting is in lijn met deze beleidsuitgangspunten opgesteld. De financiële meerjarige effecten uit het transformatieproces worden in het bedrijfsplan 2023 doorberekend.

In het verlengde van de doorontwikkeling van MidZuid, welke mede moet leiden tot een meer wendbare organisatie, worden ook de diverse vraagstukken omtrent de huisvesting afgerond. Hiervoor heeft bureau HEVO inmiddels haar rapportage opgeleverd en zijn alle partijen, inclusief de raden van de gemeenten, over de bevindingen geïnformeerd. Aangezien er nog geen definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden over de vervolgstappen is de voorliggende begroting op basis van ongewijzigde huisvestingsplannen opgemaakt. Indien de besluitvorming daar aanleiding toe geeft, worden de financiële gevolgen in de toekomstige begrotingen meegenomen.

Ten aanzien van het aantal medewerkers uit de verschillende groepen wordt verwacht dat de lijn, die na de invoering van de Participatiewet is ingezet, zich doorzet. Waardoor een afname van het aantal Wsw-medewerkers te zien is. In de praktijk gaat dit met golfbewegingen. Daar staat een groei van het aantal medewerkers via de groepen beschut werk en andere participatiebanen tegenover. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de doelstellingen voor 2023 e.v., zowel voor beschut werk als voor participatiebanen gehaald kunnen worden. Daarnaast wordt blijvend ingezet op andere instrumenten, zoals leerwerken, om zo veel mogelijk mensen te ondersteunen om aan het werk te komen. Echter is in 2025 en 2026 op basis van de huidige verwachtingen een krimp zichtbaar in de omvang van medewerkers in deze verschillende groepen. Toch wordt er door onderzoeksbureau Berenschot op langere termijn wel een groei verwacht van de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

In de arbeidsmarktregio West-Brabant wordt er door de gemeenten, UWV en de sociale werkontwikkelbedrijven samengewerkt en worden afspraken gemaakt over beleid, uitvoering en over de schaalniveau's. Dit komt o.a. tot uiting in het samenwerkingsverband WerkgeversServicepunt West-Brabant. De werkgeversadviseurs die in Oosterhout dichtbij de

collega's van gemeenten en MidZuid werken zorgen voor de dienstverlening voor werkgevers in de gemeente Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout. Ook wel de regio Dongemond genoemd. Dit wordt lokaal aangeduid als WSP Dongemond. Hiervoor is in 2017 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen de betrokken gemeenten, de GR WAVA en MidZuid B.V.. De in de DVO gemaakte afspraken komen tot uitdrukking in het feit dat met ingang van 2018 voor WSP Dongemond een eigen jaarplan en begroting is opgesteld en vastgesteld door het dagelijks bestuur. Om die reden maakt het WSP Dongemond (financieel) geen onderdeel uit van deze begroting.

De begroting 2023 in cijfers

In februari 2022 heeft het dagelijks bestuur na uitgebreid overleg het bedrijfsplan 2022 met bijbehorende begrotingswijziging 2022 vastgesteld om aan te bieden aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Zoals hiervoor al is opgemerkt zijn de cijfers in de begroting 2023 in lijn met de meerjarencijfers uit dit bedrijfsplan. Vandaar dat er met het bestuur en de deelnemende gemeenten constructief gesproken wordt over het duurzaam financieel perspectief van MidZuid.

Vanaf 2015 zijn er vastgelegde afspraken over de opbouw en de verdeelsleutels gemeentelijke bijdrage voor de begroting en de meerjarenraming. Deze afspraken kennen een basis in collectiviteit en solidariteit, met een heldere verrekening over de zogeheten vaste lasten, maar ook een ontwikkeling richting een individuele verrekening per gemeentelijke opdrachtgever voor participatieactiviteiten. Het dagelijks bestuur heeft in november 2016 het uitgangspunt vastgelegd dat de (meerjaren)begrotingen vanaf 2017 sluitend moeten zijn. Dit uitgangspunt heeft consequenties voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. In de voorliggende begroting betekent dit dat bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage, naast het subsidieresultaat Wsw en vaste lasten, ook de overige posten uit de begroting worden betrokken.

Verwacht resultaat jaarrekening 2021

Voor 2021 was een negatief resultaat begroot. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 werd al voorzien dat het resultaat 2021 lager zou uitvallen dan de begroting. Dit was met name ingegeven door de coronaeffecten. Dit blijkt een juiste inschatting, waarbij inmiddels duidelijk is dat de coronaeffecten nog meerdere jaren voelbaar zullen zijn als gevolg van de grotere structurele uitstroom in deze periode, welke nog niet volledig is ondervangen door nieuwe instroom omdat dit niet in hetzelfde tempo gaat. De gerealiseerde bezuinigingen uit het verleden hebben geleid tot een structureel betere financiële bedrijfsvoering, maar door de negatieve coronaeffecten gaan deze volledig teniet. De concept-jaarrekening 2021 vertoont een verwacht negatief resultaat dat gedekt is door de aangehouden coronareserves en overige bestemmingsreserves. In de begroting 2023 is met de structurele effecten uit de jaarcijfers 2021 rekening gehouden.

Recente ontwikkelingen

Voor 2023 verwachten wij dat we de directe coroneffecten achter ons hebben gelaten, maar blijft het na-ijl effect van de uitstroom tijdens de coronaperiode nog steeds voelbaar. Daarnaast is er in de nieuwe cao Wsw een regeling overeengekomen, waarmee het mogelijk is om 2 jaar voor de AOW-leeftijd te stoppen met werken. Daarnaast is er in deze cao ook een optie voor Wsw-medewerkers van 64 jaar en ouder om $\frac{2}{5}$ minder te werken onder doorbetaling van 92,5% van het salaris. Daar staat tegenover dat de instroom beschut werk en P-banen verbetert. Echter gaat de uitstroom van de Wsw met pieken, waardoor er in een periode een tijdelijke krimp kan ontstaan. Dit is de belangrijkste reden voor de begrote daling van de omzet in 2025 en 2026. Omdat dit tijdig wordt onderkend vinden er uitvoerige gesprekken plaats met het bestuur en de deelnemende gemeenten om tot een duurzaam financieel perspectief te komen, waarmee er tijdig maatregelen voor deze ontwikkeling kunnen worden genomen.

2. Begroting 2023 en meerjarenraming

2.1 Uitgangspunten voor de begroting

Bij het samenstellen van de begroting 2023 en meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Opzet van de begroting

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA (GR WAVA) heeft primair betrekking op de activiteiten en financiën van GR WAVA zelf. De bedrijfsactiviteiten vinden echter in belangrijke mate plaats binnen de 100% dochter van GR WAVA: MidZuid B.V. In de begroting wordt wel duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide rechtspersonen. Dit betekent dat de (formele) begrotingscijfers uitsluitend betrekking hebben op de GR WAVA. Het verwachte resultaat van MidZuid B.V. komt in de begroting van GR WAVA tot uitdrukking in één begrotingspost: het operationeel resultaat. Om ook inzicht te verschaffen in de begrote cijfers van MidZuid B.V. is in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van GR WAVA en MidZuid B.V. (met toelichting) opgenomen. De begroting is opgesteld rekening houdende met de meest recente regels op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). De activiteiten waarop de begroting betrekking heeft, vinden plaats in één programma: werk en re-integratie.

Financiële uitgangspunten

In het bedrijfsplan 2022 dat in februari 2022 door het dagelijks bestuur is vastgesteld en aangeboden is aan de colleges, zijn ook de meerjarencijfers 2023 e.v. opgenomen. Aangezien er sinds het moment van opstellen van het bedrijfsplan 2022 geen sprake is van nieuwe (landelijke) ontwikkelingen, vormen de meerjarencijfers uit dit bedrijfsplan de basis voor de begroting 2023. Een belangrijke opbrengstpost vormt de rijkssubsidie Wsw. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In deze begroting zijn de laatst bekende cijfers van het Rijk aangehouden op basis van de septembercirculaire 2021. De (financiële) uitgangspunten die betrekking hebben op de diverse begrotingsposten zijn nader in detail uitgewerkt in bijlage 2, waarnaar wordt verwezen. De ontwikkelingen die leiden tot de hogere gemeentelijke bijdragen voor 2022 en volgende jaren zijn bestuurlijk al wel opgepakt. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen is het onmogelijk hier een volledig proces te doorlopen en is er een overdrachtsdocument opgesteld voor het nieuwe bestuur met een aantal denkrichtingen voor een oplossing. Eventuele gevolgen hiervan voor de begroting 2023 worden bij het opstellen van het bedrijfsplan 2023 meegenomen. Dit plan geldt tevens als eerste begrotingswijziging.

Visie, missie en gemeentelijke bijdrage

Vanuit de vastgestelde visie en missie vervult de GR WAVA (hierna: WAVA) voor haar vier deelnemende gemeenten een publieke opdracht in een private omgeving. Deze opdracht luidt: mensen naar duurzaam passend werk begeleiden en dat zo efficiënt mogelijk te doen. Ze voelen zich en zijn daardoor waardevol onderdeel van de maatschappij.

Dit leidt tot 3 uitgangspunten:

- Het ontwikkelen van mensen is leidend, dat betekent dat wij medewerkers zo hoog mogelijk plaatsen op de werkladder en binnen een trede hun loonwaarde of toegevoegde waarde optimaliseren.
- Om dit te behalen werken we duurzaam samen met onze partners en dat betekent:
  - o We maken heldere afspraken over prijs en kwaliteit op basis van marktconforme tarieven en loonwaarden van medewerkers.
  - o We maken heldere afspraken over de begeleiding en ondersteuning op de werkvloer.
  - o We zorgen voor een prettige en veilige werkomgeving voor medewerkers, conform de wettelijke eisen.
- Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten die MidZuid uitvoert samen budgettair neutraal verloopt en dat de gemeentelijke bijdrage zoveel als mogelijk wordt beperkt. Zie in dit kader ook hetgeen in hoofdstuk 1 over de gemeentelijke bijdrage is opgemerkt, alsmede de financiële uitgangspunten die zijn opgenomen in bijlage 2.

2.2 Begroting 2023 GR WAVA

Bedragen * € 1.000

	Bedrijfsplan 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022 oorspronkelijk	Bedrijfsplan 2022	Begroting 2023
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	11.793	12.062	11.373	11.600	11.307
Begeleid werken	-506	-542	-487	-565	-548
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.287	11.520	10.885	11.035	10.759
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-12.385	-12.046	-11.712	-11.688	-11.112
Vervoer doelgroep	-211	-253	-200	-243	-231
Totaal personeelskosten ca.	-12.596	-12.299	-11.912	-11.931	-11.343
Subsidieresultaat wsw	-1.309	-779	-1.027	-895	-584
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	859	515	1.003	1.026	1.174
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-1.540	-1.085	-1.804	-1.880	-2.148
Subsidieresultaat nieuw beschut	-682	-570	-801	-853	-974
Begeleidingsvergoedingen	646	577	754	744	850
Saldo nieuw beschut	-36	8	-47	-110	-124
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	389	482	429	587	628
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-980	-1.116	-1.083	-1.547	-1.654
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-591	-634	-654	-960	-1.025
Begeleidingsvergoedingen	196	287	216	298	319
Saldo nieuwe doelgroepen	-395	-347	-438	-662	-706
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.740	-1.118	-1.512	-1.667	-1.414
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-541	-625	-503	-593	-578
Huuropbrengst derden	180	194	180	227	227
Doorbelast gebruik gebouwen	455	467	455	466	466
Rente lening BNG	-40	-22	-40	-24	-24
Energie	-129	-130	-129	-139	-129
Vaste lasten	-74	-116	-37	-64	-38
Overhead					
Personeelskosten	-196	-79	-277	-67	-67
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	196	79	277	67	67
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten					
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	-75	-920	64	-234	-510
Onvoorzien					
	-100	-	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage					
	-2.010	-2.254	-1.605	-2.087	-2.083
Gemeentelijke bijdrage					
	1.622	1.621	1.605	1.935	2.083
Resultaat excl. incidentele baten en lasten					
	-388	-633	0	-152	-0
Incidentele baten en lasten					
	-	0	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA					
	-388	-633	0	-152	-0

¹⁾ Betreffen de cijfers 2021 op basis van de concept-jaarrekening

2.3 Meerjarenperspectief 2022-2026 GR WAVA

Bedragen * € 1.000

	Bedrijfsplan 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
			2024	2025	2026
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	11.600	11.307	11.116	10.610	10.243
Begeleid werken	-565	-548	-537	-523	-502
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.035	10.759	10.578	10.088	9.741
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-11.688	-11.112	-10.691	-10.134	-9.456
Vervoer doelgroep	-243	-231	-223	-211	-197
Totaal personeelskosten ca.	-11.931	-11.343	-10.914	-10.345	-9.653
Subsidieresultaat wsw	-895	-584	-336	-257	88
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	1.026	1.174	1.309	1.427	1.486
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-1.880	-2.148	-2.400	-2.604	-2.811
Subsidieresultaat nieuw beschut	-853	-974	-1.091	-1.177	-1.325
Begeleidingsvergoedingen	744	850	949	1.034	1.077
Saldo nieuw beschut	-110	-124	-142	-143	-248
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	587	628	670	711	752
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-1.547	-1.654	-1.761	-1.870	-1.978
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-960	-1.025	-1.091	-1.158	-1.226
Begeleidingsvergoedingen	298	319	340	361	382
Saldo nieuwe doelgroepen	-662	-706	-751	-797	-843
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.667	-1.414	-1.229	-1.197	-1.003
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-593	-578	-573	-568	-562
Huuropbrengst derden	227	227	227	227	227
Doorbelast gebruik gebouwen	466	466	466	466	466
Rente lening BNG	-24	-24	-24	-24	-24
WSP Dongemond	0	-	-	-	-
Energie	-139	-129	-129	-129	-129
Vaste lasten	-64	-38	-33	-28	-22
Overhead					
Personeelskosten	-67	-67	-67	-67	-67
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	67	67	67	67	67
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	-22	-22	-22	-22	-22
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	-234	-510	-468	-689	-1.057
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-2.087	-2.083	-1.851	-2.037	-2.205
Gemeentelijke bijdrage	1.935	2.083	1.851	2.037	2.205
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-152	-0	-0	-0	-0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	-152	-0	-0	-0	-0

2.4 Toelichting op de begroting 2023 en meerjarenraming

Zoals hiervoor is opgemerkt betreft deze begroting de GR WAVA. In de begroting zijn daarom uitsluitend de posten opgenomen die betrekking hebben op de GR WAVA. Hierna wordt in eerste instantie een toelichting gegeven op deze posten. Daarna wordt een overzicht gegeven van de geconsolideerde cijfers van GR WAVA en MidZuid B.V. en wordt, voor zover dat niet al is gebeurd in het kader van de begroting van de GR WAVA, een nadere toelichting op enkele geconsolideerde posten gegeven.

Bij de financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief kan het volgende worden opgemerkt. Met name het subsidieresultaat over de jaren tot en met 2020 vertoonde een negatieve ontwikkeling, wat werd veroorzaakt door de dalende subsidie van het rijk per arbeidsjaar (AJ). Vanaf 2021 is sprake van een verbetering van het subsidieresultaat, welke in de meerjarenraming doorzet. Deze ontwikkeling vertaalt zich langjarig niet door in de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van beschikbare arbeidsomvang. Met name in 2025 en 2026. De uitstroom van de Wsw gaat schoksgewijs. Voor 2025 en 2026 gaat een behoorlijke groep Wsw-medewerkers met pensioen, waarbij verwacht wordt dat de instroom dit in die periode niet compenseert. Hierdoor komt de productiecapaciteit onder druk en daarmee de winstgevendheid van de bedrijfsvoering. Echter is het goed om dit nu al te onderkennen, waardoor we samen met het bestuur en de deelnemende gemeenten tot een passende oplossing kunnen komen.

Subsidieresultaat Wsw

Het subsidieresultaat Wsw bestaat uit het verschil tussen de loonkosten van de medewerkers met een sw-indicatie en de rijkssubsidie Wsw. Aangezien de rijkssubsidie lager is dan de loonkosten is sprake van een negatief subsidieresultaat.

Volgens de septembercirculaire 2021 bedraagt voor 2023 het bedrag per AJ € 29.378; In de jaren erna wordt tevens een (lichte) stijging van dit bedrag verwacht, mede dankzij de loon- en prijscompensatie. De personeelskosten van de Wsw-medewerkers zijn gebaseerd op de verwachte omvang van de formatie en daarbij is rekening gehouden met de verwachte prijsontwikkeling (zie ook toelichting in bijlage 2, financiële uitgangspunten). Door de lichte stijging in het bedrag per AJ en doordat het aantal Wsw-medewerkers geleidelijk afneemt, is er sprake van een verbetering van het subsidieresultaat.

De personeelskosten van de Wsw-medewerkers en de toerekening van de subsidie voor Wsw-medewerkers die begeleid werken zijn gebaseerd op de volgende aantallen:

Uitgedrukt in fte:

	Bedrijfsplan Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal fte in dienst bij WAVA	363,4	346,8	333,5	315,9	294,8
Aantal fte begeleid werken	19,6	18,7	17,9	17,0	15,9

Uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ):

	Bedrijfsplan Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal AJ in dienst bij WAVA	377,3	360,1	346,2	328,0	306,1
Aantal AJ begeleid werken	20,0	19,1	18,4	17,4	16,3

Nieuw beschut

De kosten en opbrengsten zijn voor wat betreft het bedrijfsplan 2022 gebaseerd op het aantal medewerkers nieuw beschut werk volgens een publicatie van het Rijk van eind 2020, met de te realiseren aantallen ultimo 2021. Voor de jaren erna is het aantal gebaseerd op de budgetontwikkeling/ingroeieregeling genoemd in de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer inzake de Uitvoering en evaluatie Participatiewet van juli 2019. In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal medewerkers nieuw beschut werk (o.b.v. 31 uur per week) weergegeven.

Medewerkers nieuw beschut	Bedrijfsplan Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026
Taakstelling ultimo jaar	95	109	122	133	138

Uit het financieel meerjarenperspectief blijkt dat er sprake is van een negatief resultaat op nieuw beschut werk. Dit is het gevolg van het vervallen van de bonus beschut werk sinds 2020.

Participatiebanen

Naast de Wsw en nieuw beschut werk wordt in de begroting uitgegaan van het aanbieden van participatiebanen (P-banen) aan mensen die óf binnen de eigen organisatie (PMC's) werken óf worden gedetacheerd. Uitgegaan wordt van een groeiende groep in de komende jaren volgens onderstaand overzicht.

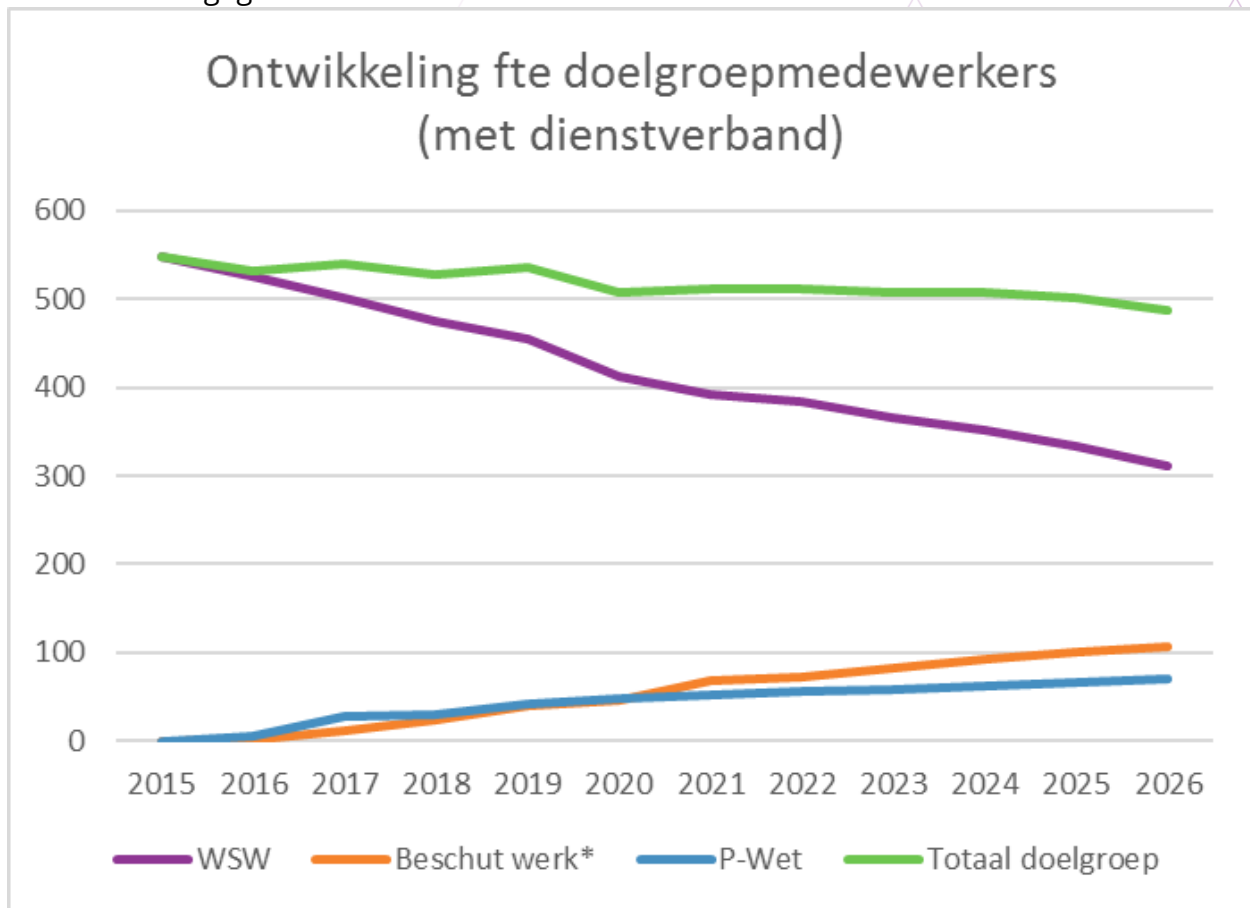
	Bedrijfsplan Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal medewerkers met P-baan	71	76	81	86	91

Hierbij wordt rekening gehouden met de stijging in P-banen als gevolg van de uitstroom van een deel van Wsw-medewerkers, waarvoor toch op een andere wijze invulling gezocht moet worden. Als mensen vanuit een bijstandsuitkering in dienst komen via een participatiebaan,

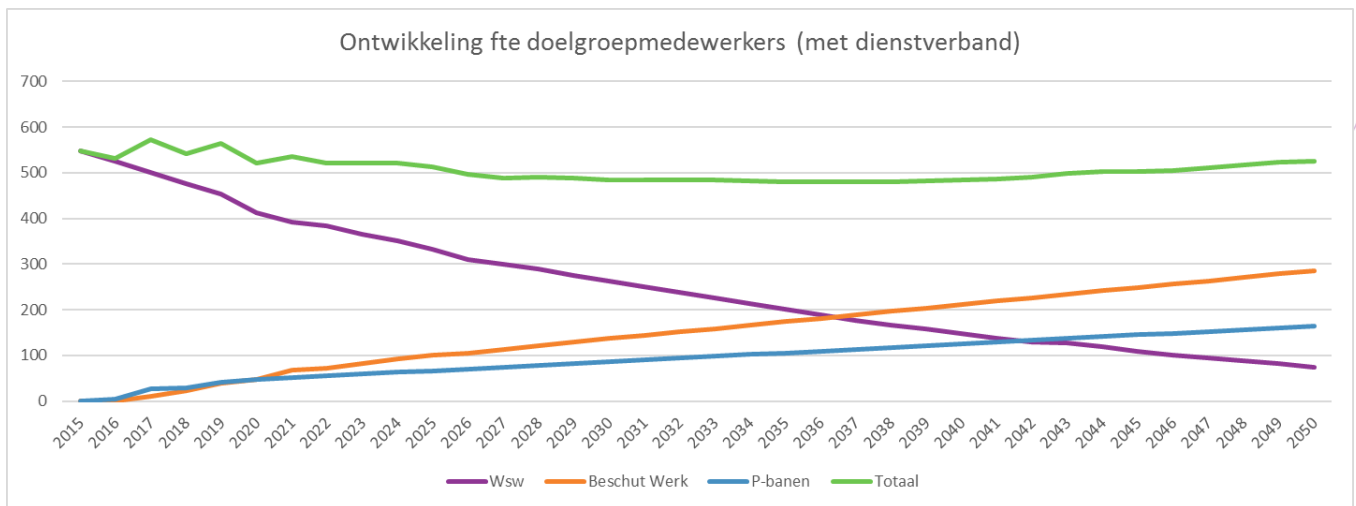
dan leidt dit voor de betrokken gemeente tot een besparing van de uitkeringslasten (verschil tussen uitkering en loonkostensubsidie), waarbij de vergoeding voor loonkostensubsidie op basis van realisatie gecompenseerd wordt.

Ontwikkeling aantal doelgroepmedewerkers (fte)

Van de verwachte ontwikkeling in de omvang van de diverse doelgroepen kan het volgende beeld worden gegeven.

Uit dit overzicht blijkt een geleidelijke teruggang in het aantal Wsw-medewerkers, die echter grotendeels wordt opgevangen door instroom van medewerkers uit de nieuwe doelgroepen beschut werken en P-wet. De terugval in 2020 is direct gerelateerd aan de coronacrisis. Voor 2025 en 2026 wordt een iets grotere uitstroom verwacht dan instroom. Dit komt omdat dan ineens een grote groep Wsw-medewerkers met pensioen gaat. Dit wordt nu al onderkent en er wordt samen met onze deelnemende gemeenten gekeken naar een passende oplossing. Waarmee er tijdig op dit probleem kan worden ingespeeld. Overigens blijkt uit het model van Berenschot dat de doelgroep wel stijgt in de komende jaren. Derhalve is er voor MidZuid ook een opzet gemaakt van de ontwikkeling in de doelgroep bij MidZuid. Deze ziet er als volgt uit:

In bovenstaand overzicht is de gerealiseerde ontwikkeling tot en met 2021 weergegeven, met daarna de uitstroom langjarig gebaseerd op pensioendata van de Wsw-ers en de instroom op basis van de geëxtrapolerde lijn van de taakstelling van beschut werk en de jaarlijkse groei participatiebanen volgens het bedrijfsplan. In de bovenstaande tabel is ook te zien dat met een lagere instroom rekening wordt gehouden dan de daadwerkelijke realisatie over de afgelopen jaren. Op basis van deze tabel is de uitstroom slechts tijdelijk hoger dan de instroom, waarmee de omvang van MidZuid stabiliseert en uiteindelijk weer groeit.

Vaste lasten

In de meerjarencijfers dalen de afschrijvingen op de gebouwen in verband met het geheel afgeschreven raken van een aantal activa. Echter worden diverse groot onderhoud posten doorgeschoven en wordt al een paar jaar alleen het echt noodzakelijke groot onderhoud uitgevoerd. Dit heeft de laatste jaren wel als bijeffect dat de incidentele onderhoudskosten stijgen. In combinatie met het wegvallen van een deel van de huurders en het marktconform brengen van huidige huurafspraken is de huuropbrengst lager. De doorbelasting van de vaste lasten aan de PMC's is gemaximeerd op € 466.000. Hier zit de gedachte achter, dat een overcapaciteit aan ruimte niet ongelimiteerd doorbelast kan worden aan de PMC's. Dat risico ligt bij de GR WAVA. Derhalve resteert er daar een kostenpost voor vaste lasten.

Overhead

De overhead heeft betrekking op de loonkosten van enkele reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hebben binnen de GR WAVA. Zij zijn werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de definitie van het BBV met betrekking tot overhead. In het BBV zijn enkele indicatoren specifiek voorgeschreven. Eén ervan betreft de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. Het verloop van dit kengetal is als volgt:

	Bedrijfsplan Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026
Overhead in % totale lasten	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%

Aangezien de overhead in de GR WAVA uitsluitend de loonkosten van enkele medewerkers omvat, zeggen de in de tabel opgenomen percentages niet zoveel. Een beter beeld van de werkelijke overhead kan worden gevormd op basis van de geconsolideerde cijfers van de GR WAVA en MidZuid B.V. Daarop wordt hierna nog nader ingegaan.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening GR WAVA.

Operationeel resultaat

Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die in MidZuid B.V. zijn uitgevoerd. Aan het einde van deze paragraaf wordt daarop nog afzonderlijk (per PMC) ingegaan. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten van de GR WAVA ook in de geconsolideerde cijfers worden meegenomen.

Onvoorzien

Deze post is, mede op aandringen van de provincie als toezichhouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

Gemeentelijke bijdrage

Zoals hiervoor al is toegelicht is er sprake van een licht stijgende gemeentelijke bijdrage in 2025 en 2026. Dit heeft vooral te maken met de iets grillige afname van de Wsw-medewerkers deze twee jaren, in combinatie met een stabiele instroom van nieuw beschut werk en P-banen. Hierdoor is er minder productiecapaciteit beschikbaar wat ten koste gaat van het resultaat. Dit wordt tijdig onderkend en daarvoor treffen we nu al volop maatregelen om dit effect te dempen.

Ontwikkeling EMU-saldo

De cijfers met betrekking tot de ontwikkeling van het EMU-saldo zijn opgenomen in bijlage 4, waarnaar wordt verwezen.

Incidentele baten en lasten

In de begrotingscijfers 2023 e.v. is voor 2023 sprake van een incidentele onttrekking aan de overige reserves. Verder zijn er geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de vermelde cijfers zijn derhalve alle structureel van karakter.

Geconsolideerde cijfers

Zoals hiervoor al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen MidZuid B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat zoals opgenomen in de begroting van de GR WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van de GR WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

Begroting WAVA en MidZuid B.V., geconsolideerd

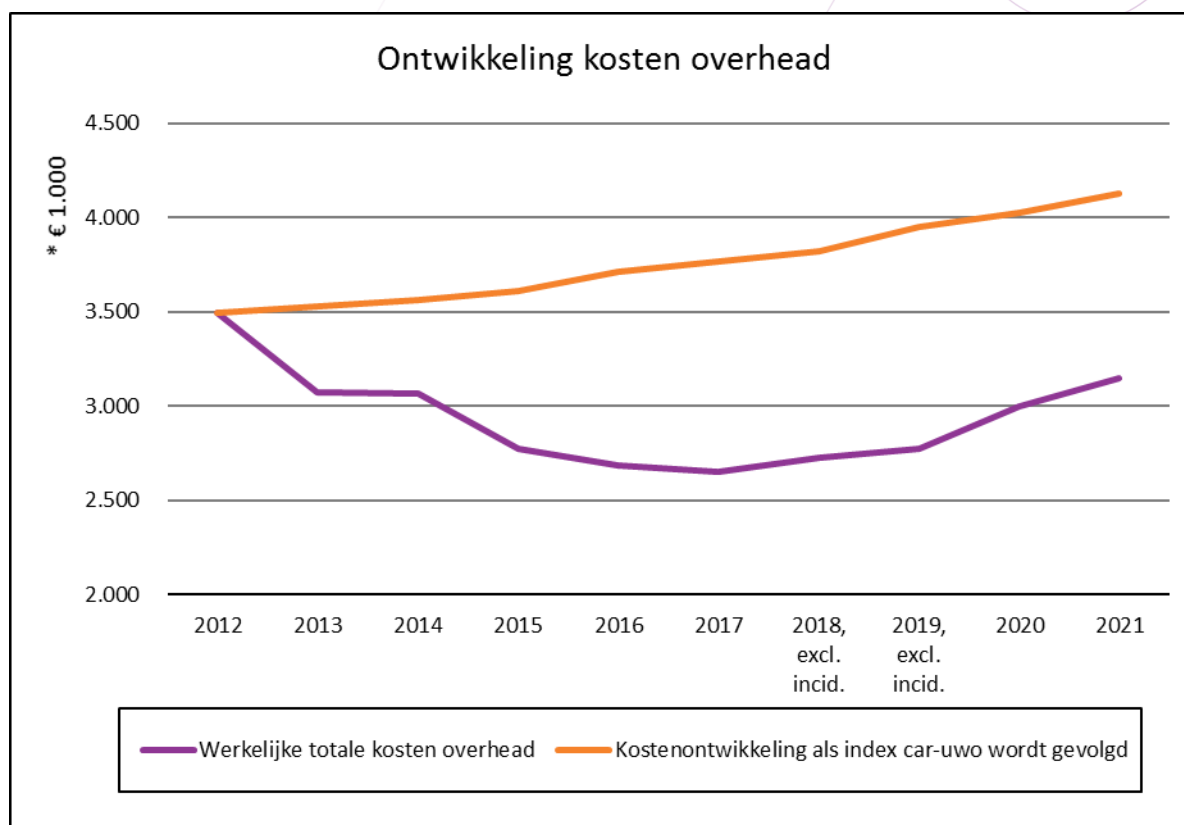
	Bedrijfsplan	Meerjarenraming			
	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	11.600	11.307	11.116	10.610	10.243
Begeleid werken	-565	-548	-537	-523	-502
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.035	10.759	10.578	10.088	9.741
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-11.688	-11.112	-10.691	-10.134	-9.456
Vervoer doelgroep	-243	-231	-223	-211	-197
Totaal personeelskosten ca.	-11.931	-11.343	-10.914	-10.345	-9.653
Subsidieresultaat wsw	-895	-584	-336	-257	88
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	1.026	1.174	1.309	1.427	1.486
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-1.880	-2.148	-2.400	-2.604	-2.811
Subsidieresultaat nieuw beschut	-853	-974	-1.091	-1.177	-1.325
Begeleidingsvergoedingen	744	850	949	1.034	1.077
Saldo nieuw beschut	-110	-124	-142	-143	-248
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	587	628	670	711	752
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-1.547	-1.654	-1.761	-1.870	-1.978
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-960	-1.025	-1.091	-1.158	-1.226
Begeleidingsvergoedingen	298	319	340	361	382
Saldo nieuwe doelgroepen	-662	-706	-751	-797	-843
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.667	-1.414	-1.229	-1.197	-1.003
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-593	-578	-573	-568	-562
Huuropbrengst derden	227	227	227	227	227
Doorbelast gebruik gebouwen	466	466	466	466	466
Rente lening BNG	-24	-24	-24	-24	-24
Energie	-139	-129	-129	-129	-129
Vaste lasten	-64	-38	-33	-28	-22
Overhead					
Bedrijfskosten	-1.094	-1.343	-1.343	-1.396	-1.396
Indirect personeel	-2.004	-2.004	-2.004	-2.004	-2.004
Doorbelast gebruik gebouw	-113	-113	-113	-113	-113
Doorbelasting naar PMC's (en WSP MidZuid)	3.212	3.461	3.461	3.514	3.514
	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat PMC's					
Omzet (excl. begel.vergoedingen) incl.subs.BW	11.011	10.998	10.983	10.831	10.437
Kosten van de omzet	-2.520	-2.512	-2.507	-2.501	-2.453
Netto omzet	8.491	8.487	8.475	8.330	7.984
Begel.vergoed./nettoloonkn. P-banen/beschut	-	-	-	-	-
Loonkosten direct	-4.768	-4.791	-4.742	-4.765	-4.789
Doorbelast gebr. gebouw	-335	-335	-335	-335	-335
Beheerskosten	-472	-470	-466	-465	-464
Doorbelasting overhead	-3.173	-3.422	-3.422	-3.475	-3.475
Totaal kosten PMC's	-8.748	-9.018	-8.965	-9.041	-9.063
Operationeel resultaat PMC's	-257	-532	-490	-711	-1.079
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-2.087	-2.083	-1.852	-2.037	-2.205
Gemeentelijke bijdrage	1.935	2.083	1.851	2.037	2.205
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-152	0	-0	0	0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat operationeel	-152	0	-0	0	0

Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten in het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover niet reeds toegelicht naar aanleiding van de begrotingscijfers van de GR WAVA.

Overhead GR WAVA/MidZuid B.V.

De kosten van overhead zijn in de afgelopen jaren fors gedaald, wat blijkt uit onderstaande grafiek (waarin de ontwikkeling in de overhead tevens is afgezet tegen de salariskostenontwikkeling volgens de car-uwo).

Inmiddels is de ondergrens van de kosten van overhead bereikt, aangezien verdere bezuinigingen de goede, professionele bedrijfsvoering in gevaar brengen. De kosten van overhead zullen zich naar verwachting in de komende jaren stabiliseren. Dit betekent overigens niet dat niet nauwlettend wordt bewaakt hoe de kosten zo beperkt mogelijk gehouden kunnen worden.

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten, is in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt. Volledigheidshalve wordt daarbij nog opgemerkt dat in de geconsolideerde cijfers het begrip overhead ruimer wordt geïnterpreteerd dan volgens de definitie in het BBV.

	Bedrijfsplan Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	11,7%	12,6%	12,6%	12,9%	13,1%

Gelet op de ontwikkeling van de doelgroepen (terugloop Wsw en toename overige doelgroepen) en de verwachte toename in het aantal participatietrajecten en participatieproducten, wordt verwacht dat de bedrijfsactiviteiten op een constant niveau blijven tot 2025. Daarna lijkt op dit moment de uitstroom tijdelijk iets harder te gaan dan de instroom. In bovenstaande tabel zijn de overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De lichte stijging van het percentage vloeit niet voort uit een stijging van de overheadkosten, maar uit een daling van de totale lasten. Doordat de doelgroepen qua samenstelling wijzigen dalen de lasten per saldo (mensen via P-banen komen in de plaats van Wsw-medewerkers die relatief duurder zijn). Daarnaast is het percentage overhead in vergelijking tot overheidsinstellingen en de semipublieke sector laag te noemen.

PMC's totaal

De mogelijkheden tot het realiseren van omzet zijn sterk afhankelijk van het aantal beschikbare mensen. In de komende jaren zal sprake zijn van terugloop van het aantal Wsw-medewerkers. Hiertegenover staat een toename van het aantal medewerkers vanuit andere doelgroepen: beschut werk en participatiebanen. Zoals uit het hiervoor opgenomen overzicht met doelgroep medewerkers blijkt, vertoont de totale populatie doelgroep medewerkers een beperkte daling, waardoor de verwachting is dat de omzet van de PMC's de komende jaren tot 2025 redelijk op peil kan blijven. Voor wat betreft de met de omzet samenhangende kosten kan in algemene zin gesteld worden dat deze flexibel meebewegen met de omzet. Voor de ontwikkeling in 2025 en 2026 wordt samen met de deelnemende gemeenten naar een passende oplossing gekeken. Dit proces is tijdig ingezet waardoor er de tijd is om hierop in te spelen en de nadelige effecten mogelijk te ondervangen.

Meerjarenbeeld per PMC

Algemeen

De resultaten van de PMC's bestaan enerzijds uit de netto-omzetten en de directe kosten van de PMC's. Anderzijds zijn in de resultaten ook doorbelaste kosten van overhead en gebouwen begrepen. Deze doorbelastingen zullen in de komende jaren stabiel blijven.

Beschermd werk

De verwachting bij deze PMC is dat de omzet de komende jaren op peil zal blijven, na een behoorlijke terugloop in 2019. Door de aard van de werkzaamheden zijn de toegevoegde waarden relatief laag, zodat sprake is van een negatief operationeel resultaat. Naar verwachting zal dit negatieve resultaat op een enigszins stabiel niveau blijven. Wel wordt er vanaf 2022 ingezet op de inzet van technologie, waarmee er hoogwaardiger werk kan worden

aangetrokken. Dit zou op termijn moeten bijdragen aan een betere winstgevendheid. In de huidige begroting is dat effect nog niet meegenomen en worden eerst de ervaringen afgewacht van de pilot die in 2022 loopt.

Groepsdetachering

Ook bij groepsdetachering is de verwachting dat de omzet op peil blijft en de netto omzet verbeterd door verbeteringen van tarieven. Ook bij deze PMC worden negatieve operationele resultaten verwacht die weliswaar negatief zijn, maar wel stabiel.

Publieke dienstverlening

Onder deze PMC vallen de activiteiten groenvoorziening, beheer milieustations en postbezorging. Naar verwachting zal de omzet in de komende jaren stabiel blijven. Er is wel potentie tot groei van de omzet, maar de vraag is of voldoende mensen vanuit de doelgroep beschikbaar zijn/komen om daaraan invulling te kunnen geven. Indien dat niet het geval is leidt dat tot relatief hoge kosten van het werk door derden. In de begroting wordt daarom (nog) uitgegaan van een stabiele omzet en een daarmee samenhangend stabiel resultaat. Binnen deze PMC worden ook vakkrachten ingezet om de uitstroom van ervaren Wsw - medewerkers op te vangen. Dit is een mooie door ontwikkel kans voor deze medewerkers, - maar leidt wel tot een stijging in personeelskosten.

Facilitaire dienstverlening

Onder deze PMC vallen de activiteiten met betrekking tot schoonmaak en catering. Door de instroom vanuit nieuwe doelgroepen blijft het aantal medewerkers in deze PMC stabiel en blijft naar verwachting de omzet op niveau. Het operationeel resultaat van deze PMC blijft stabiel. Een ontwikkeling die mogelijk wel effect heeft op het resultaat is het doorvoeren van "Het Nieuwe Werken". In 2022 zullen de ervaringscijfers uitwijzen wat dit voor effect heeft.

Individuele Plaatsing & Detachering

Bij deze PMC is de verwachting dat de uitstroom van Wsw-medewerkers niet volledig gecompenseerd kan worden met mensen uit de nieuwe doelgroepen. Dit zal een dalend effect hebben op de omzet. Door het verbeteren van de detacheringstarieven blijft het operationeel resultaat in de komende jaren redelijk op niveau. Vanaf 2025 zal deze PMC de grootste effecten voelen van de Wsw-uitstroom, wat dan zal leiden tot een lager resultaat.

Participatieactiviteiten

Zoals in hoofdstuk 1 is toegelicht zijn de participatieactiviteiten nu onder de PMC's opgenomen. Voor de komende jaren wordt overigens een resultaat rond het nulpunt verwacht. De verwachting voor de komende jaren is dat de netto-omzet en het operationeel resultaat stabiel blijft. Hierbij is MidZuid wel direct afhankelijk van de deelnemende gemeenten hoe zij deze producten inzetten.

2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten

Volgens het BBV is een samenvattend overzicht van baten en lasten voorgeschreven. Dit overzicht is hierna opgenomen.

Overzicht van baten en lasten, begroting 2023			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Baten	Lasten	Saldo
Totaal programma	16.545	-16.445	100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	67	-67	-
Heffing Vpb	-	-	-
Onvoorzien	-	-100	-100
Saldo van baten en lasten	16.612	-16.612	-0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	16.612	-16.612	-0

3. Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

De toelichtingen in deze alinea zijn gebaseerd op de bedrijfsvoering van de GR WAVA en MidZuid B.V. gezamenlijk, aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate plaatsvindt binnen MidZuid B.V.

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Door het vaststellen van de notitie 'Mensenwerk is de basis' heeft het bedrijf de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en nieuw beschut werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Het jaar 2017 was het eerste jaar waarin volgens deze koers is gewerkt. Dit wordt in de komende jaren doorgezet. Dit komt in de begroting onder meer tot uitdrukking in de samenstelling en ontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder P-banen) en in de verdere uitbouw van participatieactiviteiten. Eind 2019 is gestart met het actualiseren van 'Mensenwerk is de basis' wat verder vorm is gegeven in het transformatieproces dat in 2020 is gestart en in 2022 zullen de uitkomsten hiervan geïmplementeerd worden.

Technologische inclusie

MidZuid heeft in 2022 een prijs gewonnen, waarmee zij een project gesubsidieerd krijgt om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt middels de inzet van technologische ondersteuning verder te ontwikkelen zodat zij meer en hoogwaardigere werkzaamheden kunnen verrichten. Dit maakt het werk voor onze medewerkers leuker, maar ook winstgevender. Deze ontwikkeling draagt daarmee ook bij aan de oplossing voor de stijgende gemeentelijke bijdrage vanaf 2025. In de begroting is met deze ontwikkeling nog geen rekening gehouden, maar het is wel een significant aandachtspunt van ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

Ontwikkelingen in samenstelling personeel

Hierna wordt ingegaan op de verwachte ontwikkelingen in de samenstelling van het personeel: de medewerkers uit de verschillende doelgroepen en de reguliere medewerkers.

Doelgroep medewerkers

Doordat geen instroom vanuit de Wsw plaatsvindt zal het aantal Wsw-medewerkers de komende jaren een dalende lijn laten zien. Dit wordt in belangrijke mate gecompenseerd door de verwachte instroom vanuit de nieuwe doelgroepen, nieuw beschut en P-banen. Per saldo zal het aantal doelgroep medewerkers in de komende jaren naar verwachting licht gaan dalen, met een iets sterkere daling in vanaf 2025. In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van het verwachte verloop.

Reguliere medewerkers

In de afgelopen jaren is een forse bezuinigingsslag doorgevoerd. Vooral door het invoeren van andere manieren van werken en het hanteren van een “vacaturestop, tenzij”, is de formatie met ongeveer 10% gekrompen. Bovendien is er intern een beweging op gang gebracht om binnen het reguliere personeel meer medewerkers te verplaatsen van een overheadfunctie naar een functie in de directe aansturing of begeleiding van medewerkers. In het bedrijfsplan 2022 is uitgegaan van een (directe) formatie op 106,7 fte, met daarnaast twee vakkrachten voor de PMC publieke dienstverlening. De begroting 2023 is gebaseerd op de formatie volgens het bedrijfsplan 2022.

Enkele uitgangspunten met te bereiken doelen

In het voorgaande zijn al enkele cijfers genoemd met betrekking tot aantallen medewerkers e.d. Voor 2023 gelden de volgende te bereiken aantallen voor nieuwe doelgroepen:

- Nieuw beschut werk, te realiseren aantal ultimo 2023 (o.b.v. budgetontwikkeling; gebaseerd op 31 uur per week): 100
- Aantal medewerkers via P-baan, te realiseren aantal ultimo 2023: 76

Voor wat betreft het bereiken van de hiervoor genoemde aantallen medewerkers voor nieuw beschut en P-wetters spelen de deelnemende gemeenten een grote rol, aangezien deze

mensen (deels) door hen worden voorgedragen. Het aantal Wsw-medewerkers daalt en deze daling is voor het bedrijf niet beïnvloedbaar. Om die reden wordt het aantal hier niet als afzonderlijk doel genoemd. De verwachte aantallen op basis van de landelijke uitstroomcijfers zijn vermeld in paragraaf 2.4.

Het ontwikkelen van medewerkers is één van de uitgangspunten bij MidZuid. Doordat de instroom voor de Wsw is beëindigd, worden ook de mogelijkheden tot verdere groei op de werkladder voor deze doelgroep beperkter. Het uitgangspunt voor de komende jaren blijft om het aantal stijgers en dalers op de werkladder in evenwicht te houden. Het liefst realiseren we per saldo een stijging. Om dat te kunnen bereiken is voldoende instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen noodzakelijk.

We streven ernaar om medewerkers een werkplek zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te bieden. Bij dit uitgangspunt moet wel de kanttekening worden gemaakt dat werk gezocht moet worden, dat past bij de talenten van de betrokken werknemer.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2021 bedraagt de algemene reserve € 1.852.000 vóór de resultaatbestemming over 2021. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. GR WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. GR WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor GR WAVA wordt gebaseerd op 3% van de absolute bedragen van de aan GR WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat GR WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op 1 maal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 is op grond van de genoemde uitgangspunten de bandbreedte van de algemene reserve als volgt berekend: ondergrens € 660.500; bovengrens € 1.321.000. De stand van de algemene reserve ultimo 2021 bevindt zich na onttrekking van € 567.000 door de terugbetaling van coronagelden aan de gemeenten dus op het maximum (op grond van de voorlopige cijfers 2021 kunnen deze grenzen worden bijgesteld naar € 696.000 c.q. € 1.392.000. Tevens komt gerealiseerde negatieve resultaat nog ten laste van deze reserve en deels ook van de bestemmingsreserve. Gezien het beleid lijkt dit reëel; daarover moet nog wel een besluit worden genomen bij het vaststellen van de jaarrekening 2021). Daarnaast lijkt het reëel om het hogere deel van de reserves in aan te houden om het niet sluitende deel van de begroting 2022 op te vangen en voor de uitwerking van het financieel duurzaam perspectief om MidZuid. Ook hierover moet nog een definitief besluit worden genomen bij het vaststellen van de jaarrekening 2021. Dit laten we voor de weerstandsvermogen bepaling hier verder buiten beschouwing. Ter afdekking van de hierna geïnterpreteerde risico's is een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.190.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.290.000.

Risico-inventarisatie (financieel)

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de Wsw is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. Dit brengt risico's met zich mee die moeilijk zijn in te schatten. In de begroting is rekening gehouden met de laatst bekende cijfers (september-circulaire 2020). In opdracht van het ministerie heeft Berenschot de 2^e thermometer Wsw uitgevoerd (over de jaren 2015-2016), waaruit blijkt dat als gevolg van rijks

bezuinigingen ook in de komende jaren sprake is van een forse financiële problematiek rond de Wsw-financiering. Dit kan volgens Berenschot niet worden opgevangen met verbeteringen in het operationele resultaat. Dit betekent dat aanvullende middelen nodig zijn. Volgens de staatssecretaris zijn deze middelen via het IBP (interbestuurlijk programma) beschikbaar, maar deze mening wordt niet gedeeld door Cedris en de VNG. Vorenstaande risico's dragen in sterke mate een politiek karakter en kunnen niet goed worden gekwantificeerd.

- De bijdrage per AJ waarmee in de begroting is gerekend, is gebaseerd op de septembercirculaire 2021 en bedraagt voor het jaar 2023 € 29.378. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2022 lager blijkt te zijn, dan waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Voor 2023 kan dit risico maximaal € 200.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij de GR WAVA ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat de GR WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasten voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico voor 2023 wordt ingeschat op maximaal 6 arbeidsjaren (loonkosten € 184.000). De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 25%.
- In de cao SW was afgesproken dat de loonkostenstijging wordt gekoppeld aan de loon en prijsontwikkeling (LPO) van het budget, waardoor dit in principe niet tot een extra risico leidt. Er wordt vanuit gegaan dat in de nieuwe cao deze systematiek wordt voortgezet. Het loon van een grote groep Wsw-medewerkers ligt echter op het niveau van het wettelijk minimumloon (WML), zodat die ontwikkeling in ieder geval wel gevolgd moet worden, ongeacht of er sprake is van de LPO ontwikkeling in het budget. Een WML-stijging van 1% die niet tot compensatie zou leiden heeft een effect € 54.000. De kans hierop wordt ingeschat op 50% (risico dus € 27.000). Overigens liep de huidige cao voor het Wsw-personeel tot en met 31 december 2020. Aangezien de onderhandelingen over een nieuwe cao nog niet zijn afgerond is nog niet duidelijk is wat de eventuele (financiële) consequenties hiervan zullen zijn. De huidige cao-SW loopt nog overigens nog tot en met 31 december 2025.
- Met ingang van 2017 is de LIV (lage inkomens voordeel) ingevoerd. Het LIV is van toepassing op medewerkers die tussen de 100% en 125% van het wettelijk minimumloon (WML) verdienen. Voor deze groep kan, mits aan voorwaarden van het aantal gewerkte uren e.d. wordt voldaan, een vergoeding in het kader van het LIV worden ontvangen. Deze worden overigens pas een jaar later uitbetaald. Inmiddels is er een jaar ervaring opgedaan met het LIV. De omvang van het bedrag aan LIV kan vanuit de salarisadministratie redelijk worden benaderd. Een onzekerheid blijft echter het landelijke plafond in de middelen, die voor LIV beschikbaar zijn. In de begroting is rekening gehouden voor LIV-opbrengsten voor de doelgroepen Wsw, nieuw beschut werk en p-wetters, totaal € 250.000. Deze opbrengsten zijn zo specifiek mogelijk

benaderd, maar door de hiervoor geschetste onzekerheden bestaat het risico dat de begrote opbrengsten niet worden gehaald. Dit risico wordt ingeschat op 50% (omvang risico dus € 125.000).

- Op grond van de Wet Werk en Zekerheid moet aan werknemers (ook Wsw-medewerkers) die ziek uit dienst gaan een transitievergoeding worden betaald. Inmiddels heeft de Minister hiervoor een aanpassing doorgevoerd, waardoor vanaf 2020 de transitievergoeding aan werknemers die na 2 jaar ziekte uit dienst gaan wordt betaald door het Algemeen werkloosheidsfonds (Awf). Deze regeling heeft terugwerkende kracht voor alle ontslagen vanaf 1 juli 2015.

Risico's met betrekking tot de overhead en exploitatieresultaat:

- Het niet geheel realiseren van de begrote netto-opbrengst. De omzet wordt deels gerealiseerd bij de deelnemende gemeenten en deels op de vrije markt. De mogelijkheden om de begrote omzet te realiseren zijn afhankelijk van de takenpakketten van onze deelnemende gemeenten en van de economische-/marktsituatie. De begrote omzetten zijn zo goed als mogelijk ingeschat, maar door veranderende omstandigheden bestaat het risico dat deze niet wordt gehaald. Het risico wordt geschat op € 220.000. De kans van optreden is minder dan 50% en omvang risico is € 110.000.
- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De terugloop van het aantal sw-medewerkers heeft hierop een negatief effect. In de begroting is ermee rekening gehouden dat deze terugloop voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via nieuw beschut werken of P-banen instromen, alsmede ook de begeleidingsvergoeding die zij meebrengen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 420.000 en de kans daarop op 50% (omvang risico dus € 210.000).

Als alle hier genoemde risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek) zich tegelijk zouden voordoen maal de kans, dan zou dat een bedrag omvatten van € 472.000. Hiertegenover staat een weerstandscapaciteit van € 1.823.000 vóór bestemming van het resultaat van 2021. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen klein is. Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

Overzicht verloop reserves							
Bedragen * € 1.000	Begrotingsjaar 2023				Meerjarenraming (saldi 31-12)		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2023	2024	2025
Algemene reserve	1.531	-	151	1.380	1.380	1.380	1.380
Resultaat lopend jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	1.531	-	151	1.380	1.380	1.380	1.380

Hierbij is het bedrag van € 151 de verwachte resultaatbestemming 2022 op basis van het verwachte verlies, waarna het saldo resteert van de maximale aan te houden algemene reserve van GR WAVA conform het reservebeleid.

Voorzieningen

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. De GR WAVA beschikt ultimo 2021 over een voorziening voor groot onderhoud. Deze is nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Op grond van de thans aanwezige kennis kan worden geconcludeerd dat de omvang van de voorzieningen toereikend is.

Financiële positie en kengetallen

Door middel van onderstaande kengetallen wordt inzicht gegeven in de financiële positie van GR WAVA. De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen schulden minus vorderingen en overige opbrengsten. Een netto schuldquote tussen 0% en 90% wordt als normaal beschouwd. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin men in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit kengetal geeft het percentage eigen vermogen weer ten opzichte van het totale vermogen. De minimumnorm voor deze ratio wordt gesteld op 30%. Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarrek. 2021	Begroting: 2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	26,1%	30,4%	28,8%	28,3%	27,7%	26,8%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	26,1%	30,4%	28,8%	28,3%	27,7%	26,8%
Solvabiliteitsratio	17,3%	15,5%	14,6%	14,7%	14,9%	14,6%
Structurele exploitatieruimte	-5,2%	-0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote blijft in de vermelde jaren ongeveer op hetzelfde niveau, waarbij in 2022 groot onderhoud staat gepland inzake de huisvesting, wat gepaard gaat met een stijging

van de schuldquote, doordat de daarvoor gereserveerde gelden in het verleden zijn aangewend voor aflossing op langlopende schulden. De solvabiliteitsratio voldoet nog niet aan de hiervoor genoemde minimumnorm, hetgeen te maken heeft met in het verleden aangetrokken leningen. Het is bij de GR WAVA niet de bedoeling om structureel (positieve) resultaten te boeken, maar om een sluitende exploitatie te hebben, hetgeen ook tot uitdrukking komt in het kengetal structurele exploitatieruimte.

3.3 Meerjarig risico

In de meerjarencijfers is de gemeentelijke bijdrage hoger dan in de begroting 2022. Tevens laat de meerjarenbegroting in 2025 en 2026 een stijging te zien van de gemeentelijke bijdragen. Op basis van de huidige ontwikkelingen is dat het meest reële beeld. De hogere bijdrage komt voort uit de coronacrisis, waarin de uitstroom van medewerkers fors hoger is geweest dan de instroom vanuit de Participatiewet. Hierdoor is de productiecapaciteit structureel teruggelopen, wat zich vertaalt in de hogere gemeentelijke bijdrage. De verdere stijging in de gemeentelijke bijdrage in 2025 en 2026 heeft onder meer te maken met de verwachte grote uitstroom van Wsw medewerkers in die jaren. Deze uitstroom gaat met pieken en wordt dan niet direct opgevangen met nieuwe instroom vanuit de Participatiewet. Omdat dit tijdig wordt onderkend vinden er uitvoerige gesprekken plaats met het bestuur en de deelnemende gemeenten om tot een duurzaam financieel perspectief te komen, waarmee er tijdig maatregelen voor ombuiging van deze ontwikkeling kunnen worden genomen of mogelijke intensivering van de dienstverlening op onderdelen. Verder wordt er binnen MidZuid actief gezocht naar mogelijkheden om verdere besparingen te kunnen realiseren. MidZuid onderkent hiervan de noodzaak, welke wordt versterkt door het besef dat in 2026 de gemeenten geconfronteerd worden met een korting op hun begroting, onder meer door kortingen op de jeugdzorg en het voornemen van de rijksoverheid om de opschalingskorting vanaf 2026 weer te gaan innen. Op dit moment kan MidZuid nog niet vooruitlopen op de uitkomsten van de lopende gesprekken. Vandaar dat de hogere gemeentelijke bijdragen, zoals deze ook in het bedrijfsplan 2022 zijn opgenomen, ook in de begroting 2023 en de meerjarenraming zijn opgenomen. Dit mede vanuit de gedachte om op een later moment tegenvallende afwijkingen ten opzichte van deze oorspronkelijke begroting 2023 te voorkomen. Naar verwachting zullen dit najaar de uitkomsten van de besprekingen met de deelnemende gemeenten omtrent het duurzaam financieel duurzaam perspectief afgerond zijn. Dan zal duidelijk zijn wat een realistische aanpassing van de gemeentelijk bijdrage is om weer richting de meerjarenraming van de oorspronkelijke begroting van 2022 te komen, zoals via de conceptzienswijzen op het bedrijfsplan 2022 reeds aan ons kenbaar is gemaakt. Dit kan dan in het bedrijfsplan 2023 (tevens eerste begrotingswijziging 2023) worden meegenomen.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De activiteiten van de GR WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

De GR WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan en Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. In 2017 is op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld gebracht en is de onderhoudsplanning begin 2021 geactualiseerd. Bij het opstellen van het begroting 2023 is de uitvoeringsplanning van het groot onderhoud geactualiseerd en zijn de opgenomen prijzen geïndexeerd. Het plan heeft ook als leidraad gediend voor het begrote bedrag aan uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor het verloop van de voorziening onderhoud. Overigens wordt gestreefd naar optimalisatie van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud aan gebouwen en installaties e.d. worden in de resultatenrekening opgenomen. In het kader van het groot onderhoud is een voorziening voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld is in 2017 een inventarisatie van de onderhoudstoestand uitgevoerd, met daaraan gekoppeld een actualisatie begin 2021 van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan is de voorziening geactualiseerd; ook zijn de dotaties en onttrekkingen in de begrote cijfers hierop gebaseerd. Onderstaand is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de voorziening onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorziening								
Bedragen * € 1.000	Begrotingsjaar 2022				Meerjarenraming (saldi 31-12)			
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2023	2024	2025	2026
Voorziening onderhoud	1.330	220	1.098	452	623	547	471	614

3.5 Financiering

De GR WAVA is in de afgelopen jaren sterk afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen. Van het verloop van de langlopende leningen in het begrotingsjaar 2023 kan het volgende overzicht worden gegeven:

	1	2	3	4	5	6	7	Totaal
Oorspronkelijk bedrag	1.000.000	1.600.000	1.000.000	1.000.000	begroot 1.000.000	begroot 2.000.000	begroot 1.600.000	
Ingangsdatum	29-dec-2017	28-dec-2018	27-dec-2019	12-jun-2020	29-dec-2021	29-dec-2022	29-dec-2023	
Looptijd tot	29-dec-2022	28-dec-2023	30-dec-2024	31-dec-2025	29-dec-2026	29-dec-2027	29-dec-2028	
Aflossing	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	
Rentepercentage	0,335%	0,47%	0,12%	0,17%	0,15%	1,00%	1,00%	
Restant bedrag 31 dec. 2022	-	1.600.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	2.000.000	-	6.600.000
Aflossing in 2023	-	-1.600.000	-	-	-	-	-	-1.600.000
Nieuwe lening 2023						-	1.600.000	1.600.000
Restantbedrag 31 dec. 2023	-	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000	2.000.000	1.600.000	6.600.000

Oorspronkelijk was sprake van leningen van totaal € 11 miljoen, waarvan € 5 miljoen ter financiering voor de aankoop van het pand en € 6 miljoen voor verliesfinanciering. De laatste lening is in 2014 overgesloten voor een bedrag van € 5 miljoen. Door de aflossingen is de totale schuld eind 2021 teruggelopen tot € 5.600.000. De overige leningen betreffen herfinanciering van de aflossingen op de lening inzake verliesfinanciering, met een uitbreiding van € 600.000 voor de financiering van een investering in het wagenpark, begin 2019 (bestuursbesluit 22 november 2018).

De verwachting is dat de aflossing in de toekomst geherfinancierd zullen worden. Dit komt doordat de reserves op maximaal staan en de bedragen daarboven normaliter aan de deelnemende gemeenten worden terugbetaald. Vanwege het geplande onderhoud is de verwachting dat de schuldpositie in 2022 eenmalig toe neemt. Het geld dat voor dit onderhoud nodig is, is in het verleden aangewend om de schulden verder af te lossen. Bij de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 1 miljoen (met een intradaglimiet van € 1,5 miljoen).

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasury statuut beschikbaar dat is geactualiseerd begin 2019. De GR WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf wordt vergoed, wordt verwacht dat voorlopig geen beroep hoeft te worden gedaan op de kredietfaciliteit bij de BNG. In dit kader moet nog wel worden opgemerkt dat in de begroting rekening is gehouden met opbrengsten in het kader van de LIV en bonus beschut werken. Deze opbrengsten moeten worden voorgefinancierd, aangezien de betaling ervan pas plaatsvindt in het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

In bijlage 4 is de geprognosticeerde balans opgenomen, alsmede de ontwikkeling van het EMU-saldo. Daarnaast wordt verwezen.

3.6 Verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen

De deelnemende gemeenten in de GR WAVA zijn: Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- MidZuid B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van de GR WAVA. MidZuid B.V. is voor 100% eigendom van WAVA. Het resultaat van MidZuid B.V. wordt volledig verrekend met de GR WAVA.
- MidZuid A.I.D. B.V.; is een 100% deelneming van MidZuid B.V. MidZuid A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verloond. De activiteiten van MidZuid A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met MidZuid B.V.

Bijlage I: Voorlopige bijdrage per gemeente

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting. De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. In 2021 en volgende jaren is er een vaste lasten component. Door de hogere kosten van onderhoud en de lagere huurinkomsten komt zijn de vaste lasten hoger.

Verdeling vaste lasten:					
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Altena	26,83%	10.196	8.855	7.513	5.903
Drimmelen	12,17%	4.626	4.017	3.408	2.678
Geertruidenberg	15,61%	5.931	5.151	4.370	3.434
Oosterhout	45,39%	17.247	14.977	12.708	9.985
	<u>100,00%</u>	<u>38.000</u>	<u>33.000</u>	<u>28.000</u>	<u>22.000</u>

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is het aantal definitieve plaatsingen in 2020 als uitgangspunt genomen. Op grond van deze verdeling bedraagt de bijdrage per gemeente in het subsidieresultaat/begrotingssaldo:

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo					
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Altena	142	561.683	499.335	551.520	599.311
Drimmelen	67	265.019	235.602	260.224	282.774
Geertruidenberg	82	324.352	288.348	318.484	346.081
Oosterhout	226	893.946	794.716	877.772	953.834
	<u>517</u>	<u>2.045.000</u>	<u>1.818.000</u>	<u>2.008.000</u>	<u>2.182.000</u>

Hierbij wordt nog opgemerkt dat bovengenoemde bedragen voorschotbedragen zijn. Bij de jaarrekening vindt een onderlinge verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen in dat jaar.

De totale bijdrage per gemeente is opgenomen in onderstaande tabel:

Totale bijdrage per gemeente				
<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Altena	571.879	508.189	559.033	605.215
Drimmelen	269.645	239.619	263.633	285.452
Geertruidenberg	330.283	293.499	322.854	349.515
Oosterhout	911.193	809.693	890.480	963.819
	<u>2.083.000</u>	<u>1.851.000</u>	<u>2.036.000</u>	<u>2.204.000</u>

Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten

Hierna wordt een overzicht gegeven van de bij het opstellen van de begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten voor de diverse begrotingsposten:

- De begroting is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten. De basis voor deze begroting wordt gevormd door de meerjarencijfers uit het bedrijfsplan 2022, aangezien na het opstellen daarvan geen sprake meer is geweest van ontwikkelingen die aanpassing van deze cijfers noodzakelijk maken.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in de begroting.
- De laatste bekende begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het rijk m.b.t. de uitvoering van de Wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2021 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie Wsw voor 2023 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Voor de Wsw is rekening gehouden met een teruglopend personeelsbestand. Deze terugloop is gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Het aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor de begrote rijkssubsidie als voor de berekening van de formatie/salariskosten Wsw-medewerkers.
- Voor nieuw beschut is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie en een begeleidingsvergoeding (€ 7.800 per medewerker). Het saldo op nieuw beschut is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten. Het aantal medewerkers nieuw beschut voor 2023 is gebaseerd op de eind 2020 door het ministerie gepubliceerde aantallen (taakstelling ultimo jaar). Voor 2022 en volgende is het aantal hierop gebaseerd, aangepast aan de budgetontwikkeling. Deze aantallen zijn teruggerekend naar gemiddelden over het jaar.
- Voor 2022 is uitgegaan van 54 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Verder is voor deze doelgroep rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van gemiddeld € 4.288 per persoon. Het saldo op de doelgroep participatiebanen is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten
- De loonkosten van de SW-medewerkers zijn gebaseerd op de cao sw. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling de prijsontwikkeling van het rijksbudget (LPO) resp.

het wettelijk minimumloon. De nieuwe cao-sw loopt van 2021 – 2025, waarin de systematiek uit de vorige cao voor wat betreft het berekenen van de algemene loonstijgingen is voortgezet. Verder is rekening gehouden met het vervallen van het verhoogde bedrag lage inkomensvoordeel (LIV).

- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de cao gemeenten en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. In het bedrijfsplan is uitgegaan van een loonontwikkeling van 3,9% conform het principeakkoord van 3 november jl.
- De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op de cao "Aan de slag".
- De prijzen 2023 zijn gebaseerd op het prijsniveau 2022, zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2022. Ook voor de meerjarenbegroting is dit prijspeil aangehouden. Dit geldt zowel voor de kosten als opbrengsten.
- De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen MidZuid B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in de begroting.
- Voor de diverse te factureren opbrengsten (omzet, verhuur) is in het najaar 2021 de indexatie voor 2022 vastgesteld, welke ontwikkeling is gevolgd in de begrotingscijfers. De indexering varieert, al naar gelang de werksoort en/of de geldende afspraken. Voor de jaren 2023 e.v. is, zoals hiervoor vermeld, het prijspeil 2022 aangehouden.
- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van het gebouw en de rentekosten van een lening uit het verleden. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
- De term overhead is bij de laatste wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead bij de GR WAVA in de begroting opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen. In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien MidZuid B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevingseisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op gebied van volume, loon en prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's.
- Bij de PMC's publieke dienstverlening en facilitaire dienstverlening wordt een belangrijk deel van de werkzaamheden uitgevoerd in opdracht van de deelnemende gemeenten. Dat gebeurt juridisch onder het regime van quasi-inbesteding. Dat is mogelijk omdat deze omzet, en ook de omzet behaald bij bedrijven, valt onder de intentie van de opdracht van de gemeenten aan MidZuid B.V.. Daarmee wordt juridisch voldaan aan de eisen van quasi-inbesteding en past dit binnen de Europese regelgeving. Dit is getoetst door een specialist in Europees aanbestedingsrecht van AKD.

- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van de GR WAVA en MidZuid B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorziene uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.).
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begroting (en meerjarenbegroting) sluitend moeten zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; in de gemeentelijke bijdrage in het subsidieresultaat/begrotingssaldo worden nu, naast het subsidieresultaat, ook de overige exploitatieposten betrokken. Voor 2022 is daar met instemming van het bestuur in de herziene begroting ten tweede maal vanaf geweken vanwege de bijzondere situatie als gevolg van de coronapandemie.
- In de begroting is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat er, gelet op de activiteiten van de GR WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, geen sprake is van een winsttoogmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht. Overigens is eind 2018 de Vpb-regelgeving voor sociale werkbedrijven aangepast, waardoor de mogelijkheden voor toepassing van de Vpb-vrijstelling voor SW-bedrijven duidelijker zijn geworden. Voor MidZuid B.V. wordt met terugwerkende kracht naar 2018 daar ook gebruik van gemaakt.

Bijlage 3: Begroting naar taakvelden

Bedrijfsplan Begroting Meerjarenraming					
<i>Bedragen * € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025	2026
<u>0.1 Bestuur</u>					
Baten					
Lasten	22-	22-	22-	22-	22-
<u>0.4 Overhead</u>					
Baten	67	67	67	67	67
Lasten	67-	67-	67-	67-	67-
<u>0.5 Treasury</u>					
Baten					
Lasten	24-	24-	24-	24-	24-
<u>0.8 Overige baten en lasten</u>					
Baten					
Lasten	100-	100-	100-	100-	100-
<u>0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)</u>					
Baten					
Lasten					
<u>0.10 Mutatie reserves</u>					
Baten					
Lasten					
<u>011. Resultaat van de rekening van baten en lasten</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
<u>6.4. Begeleide participatie</u>					
Baten	16.648	16.545	16.460	16.184	15.781
Lasten	16.654-	16.399-	16.314-	16.038-	15.635-
<u>6.5. Arbeidsparticipatie</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten					
Totalen taakvelden					
Baten	16.715	16.612	16.527	16.251	15.848
Lasten	16.867-	16.612-	16.527-	16.251-	15.848-
Saldo	152-	-	-	-	-

Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Hieronder is een overzicht van het verwachte verloop van de balanscijfers opgenomen, alsmede de berekening van het EMU-saldo. Daarbij is gebruik gemaakt van de door de commissie BBV beschikbaar gestelde (berekenings)modellen.

Geprognosticeerde balans:

Begrotingsjaar T
Bedragen * € 1.000

2023

	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Activa						
(im) Materiële vaste activa	6.090	5.883	5.692	5.505	5.323	5.147
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	1.188	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
Financiële vaste activa: Leningen	0					
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0					+
Totaal Vaste Activa	7.278	6.983	6.792	6.605	6.423	6.247
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	0					
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0					
Uitzettingen <1 jaar	1.589	2.069	2.359	2.470	2.576	2.895
Liquide middelen	150	42	42	42	42	42
Overlopende activa	250	250	250	250	250	250 +
Totaal Vlottende Activa	1.989	2.361	2.651	2.762	2.868	3.187
Totaal Activa	9.267	9.344	9.443	9.367	9.291	9.434
Passiva						
Eigen vermogen	1.603	1.452	1.380	1.380	1.380	1.380
Voorzieningen	1.330	452	623	547	471	614
Vaste schuld	5.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600 +
Totaal Vaste Passiva	8.533	8.504	8.603	8.527	8.451	8.594
Vlottende schuld	353	450	450	450	450	450
Overlopende passiva	381	390	390	390	390	390 +
Totaal Vlottende Passiva	734	840	840	840	840	840
Totaal Passiva	9.267	9.344	9.443	9.367	9.291	9.434

EMU-saldo:

Bedragen * € 1.000

		T-1	T	T+1	T+2	T+3		
		2022	2023	2024	2025	2026		
EMU-SALDO		-822	290	111	106	319		
EMU-SALDO referentiewaarde								
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde		-822	290	111	106	319		
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-88	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	480	290	111	106	319
			Liquide middelen	-108	0	0	0	0
		Overlopende activa	0	0	0	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	1.000	0	0	0	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	97	0	0	0	0
				Overlopende passiva	9	0	0	0
			Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0